



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2014 - 2019

Έγγραφο συνόδου

9.3.2015

B8-0239/2015

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Αντιπροέδρου της Επιτροπής / Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τη δολοφονία του Boris Nemtsov και την κατάσταση της δημοκρατίας στη Ρωσία  
(2015/2592(RSP))

**Tamás Meszerics, Rebecca Harms, Heidi Hautala, Peter Eriksson, Helga Trüpel, Bart Staes, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler, Reinhard Bütikofer, Indrek Tarand, Michèle Rivasi, Bronis Ropé**  
εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη δολοφονία του Boris Nemtsov και την κατάσταση της δημοκρατίας στη Ρωσία (2015/2592(RSP))**

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,*

- έχοντας υπόψη τις προηγούμενες εκθέσεις του και ψηφίσματα σχετικά με τη Ρωσία και συγκεκριμένα τα ψηφίσματά του της 23ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με κοινούς περιορισμούς στη χορήγηση θεωρήσεων διαβατηρίων για Ρώσους αξιωματούχους που εμπλέκονται στην υπόθεση Sergei Magnitsky<sup>1</sup>, της 13ης Ιουνίου 2013 σχετικά με το κράτος δικαίου στη Ρωσία<sup>2</sup>, της 13ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τη Ρωσία: καταδίκη των διαδηλωτών που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις στην Πλατεία Bolotnaya<sup>3</sup>, της 23ης Οκτωβρίου 2014 σχετικά με τη διάλυση της ΜΚΟ ‘Memorial’ (που τιμήθηκε με το βραβείο Ζαχάρωφ) στη Ρωσία<sup>4</sup> και της 15ης Ιανουαρίου 2015 σχετικά με τη Ρωσία, ειδικότερα την περίπτωση του Alexey Navalny<sup>5</sup>,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής /Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας της 28ης Φεβρουαρίου 2015 σχετικά με τη δολοφονία του Boris Nemtsov,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση του εκπροσώπου της ΑΠ/ΥΕ της 3ης Μαρτίου 2015 σχετικά με το γεγονός ότι δεν επιτράπηκε στην βουλευτή του ΕΚ Sandra Kalniete να εισέλθει στην επικράτεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της ΑΠ/ΥΕ σχετικά με τη συνέχιση της κράτηση της Nadiia Savchenko,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 123, παράγραφος 2, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 27 Φεβρουαρίου 2015 ο Boris Nemtsov, πρώην αντιπρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας και στη συνέχεια ένας από τους ηγέτες της αντιπολίτευσης, πυροβολήθηκε θανάσιμα από άγνωστο δράστη σε μικρή απόσταση από το Κρεμλίνο στη γέφυρα Bolshoy Moskvoretsky, η οποία συνήθως παρακολουθείται στενά από την αστυνομία και βιντεοκάμερες·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δολοφονία συνέβη λίγο μετά την ομιλία του κ. Nemtsov στον ανεξάρτητο ραδιοφωνικό σταθμό Ekho Moskvy, με την οποία παρότρυνε τον κόσμο να συμμετάσχει σε συλλαλητήριο κατά της οικονομικής κρίσης, της εκτεταμένης διαφθοράς και του πολέμου στην Ουκρανία, το οποίο προβλεπόταν να πραγματοποιηθεί την 1η Μαρτίου 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τους συνεργάτες του, ο κ. Nemtsov προετοίμαζε φάκελο με αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις κατηγορίες

<sup>1</sup> ΕΕ C 68 Ε της 7.3.14, σ. 13.

<sup>2</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7\_TA(2013)0284.

<sup>3</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7\_TA(2014)0253.

<sup>4</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8\_TA(2014)0039.

<sup>5</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8\_TA(2015)0006.

σύμφωνα με τις οποίες οι αποσχιστικές δυνάμεις στις ανατολικές περιφέρειες Donetsk και Luhansk της Ουκρανίας υποστηρίζονται από ρωσικά στρατεύματα και ότι, φέρεται να είχε σκοπό να δημοσιεύσει την έκθεση κάποια στιγμή μέσα στον Μάρτιο του 2015·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι την 1η Μαρτίου 2015 δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι πραγματοποίησαν πορεία στη Μόσχα και σε άλλες ρωσικές πόλεις για να αποτίσουν φόρο τιμής στον πολιτικό της αντιπολίτευσης, κρατώντας φωτογραφίες του κ. Nemtsov και πανό με το σύνθημα «δεν φοβάμαι»·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 2 Μαρτίου 2015 οι ρωσικές αρχές αρνήθηκαν την είσοδο στη χώρα στον Bogdan Borusewicz, πρόεδρο της πολωνικής Γερουσίας και στην βουλευτή του ΕΚ Sandra Kalniete επικαλούμενες τις «αντιρωσικές δραστηριότητές της», όπως είχαν κάνει και με την βουλευτή του ΕΚ Rebecca Harms τον Σεπτέμβριο του 2014, επιβεβαιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την ύπαρξη μαύρης λίστας δυτικών προσωπικοτήτων, η οποία καταρτίστηκε ως αντίποινα για τις ταξιδιωτικές απαγορεύσεις που επιβλήθηκαν σε ορισμένους Ρώσους πολίτες από την ΕΕ και τις ΗΠΑ·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη των επιθετικών ενεργειών της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και μετά, οι ρωσικές αρχές και τα κρατικά μέσα ενημέρωσης της χώρας έχουν εντείνει τις πιέσεις και τις ενέργειες εκφοβισμού τους με στόχο την αντιπολίτευση, τους αντιφρονούντες και τις ανεξάρτητες φωνές, καλλιεργώντας ένα κλίμα φόβου για όλους τους επικριτές του Κρεμλίνου, οι οποίοι παρουσιάζονται ως προδότες·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 4 Μαρτίου 2015, δικαστήριο της Μόσχας απέρριψε μία ακόμα προσφυγή της Ουκρανής βουλευτή Nadiia Savchenko, η οποία πραγματοποιεί απεργία πείνας εδώ και περισσότερες από 80 ημέρες, διαμαρτυρόμενη για την παράνομη κράτησή της από τη Ρωσική Ομοσπονδία·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δολοφονία του Nemtsov είναι η τελευταία από μια σειρά δολοφονιών επιφανών προσωπικοτήτων, όπως ακτιβιστών κατά της διαφθοράς και υποστηρικτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι Aleksei Devotchenko, Natalia Estemirova, Aleksandr Litvinenko, Sergei Magnitskii, Stanislav Markelov και Anna Politkovskaia· λαμβάνοντας υπόψη ότι κανένας από τους δράστες αυτών των δολοφονιών δεν έχει προσαχθεί στη δικαιοσύνη·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία παρουσιάζει σταθερή επιδείνωση τα τελευταία χρόνια, και ότι οι ρωσικές αρχές ενέκριναν σειρά νόμων με αμφίσημες διατάξεις που χρησιμοποιούνται για την επιβολή περαιτέρω περιορισμών στους παράγοντες της αντιπολίτευσης και της κοινωνίας των πολιτών, και για την παρεμπόδιση της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρωσικός νόμος για τους «ξένους πράκτορες» απαιτεί από τις ΜΚΟ που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το εξωτερικό και ασκούν «πολιτική δραστηριότητα» να ζητούν την εγγραφή τους σε ειδικό κυβερνητικό κατάλογο ξένων πρακτόρων και ότι στο μεταξύ οι οργανώσεις αυτές χαρακτηρίζονται συχνά ως «ξένοι πράκτορες» απευθείας από την κυβέρνηση, με αποτέλεσμα να υπόκεινται σε πρόσθετους αυστηρούς ελέγχους από την κυβέρνηση και να υποχρεώνονται να

αναφέρουν σε όλες τις δημοσιεύσεις τους, τα δελτία τύπου και τις εκθέσεις τους ότι είναι προϊόντα ξένου πράκτορα·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή αυτού του νόμου έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή δραστικών μέτρα, όπως εφόδων της εισαγγελίας, κατάσχεσης περιουσιών, επιβολής διοικητικών προστίμων και άλλων μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη και την αποτροπή της επιτέλεσης του έργου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει χρησιμοποιήσει τις νέες εξουσίες για να χαρακτηρίσει 42 οργανώσεις ως «ξένους πράκτορες», συμπεριλαμβανομένων των πλέον εξειδικευμένων και αναγνωρισμένων οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έχει χρησιμοποιήσει προφάσεις γραφειοκρατικού χαρακτήρα για να ανασταλεί η λειτουργία πολλών άλλων οργανώσεων·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Ιανουάριο 2015 η Δούμα πραγματοποίησε το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της έγκρισης νέου νόμου ο οποίος θα απαγορεύει τις δραστηριότητες «ανεπιθύμητων» ξένων οργανώσεων που θεωρούνται απειλή για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια υγεία και θα επιτρέπει στις αρχές να παγώνουν τα περιουσιακά στοιχεία μιας οργάνωσης και να τιμωρούν τους υπαλλήλους της με ποινές κράτησης διάρκειας έως οκτώ ετών·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσική Ομοσπονδία, ως πλήρες μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), έχει δεσμευτεί να τηρεί τις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σοβαρές παραβιάσεις του κράτους δικαίου και η έγκριση περιοριστικών νόμων τους τελευταίους μήνες θέτουν ολοένα και περισσότερο υπό αμφισβήτηση τη συμμόρφωση της Ρωσίας με τις διεθνείς και εθνικές υποχρεώσεις της·
  1. καταδικάζει απερίφραστα τη δολοφονία του Boris Nemtsov και εκφράζει τα συλλυπητήριά του στην οικογένεια του θύματος και την αμέριστη συμπάθεια και υποστήριξή του για όλους τους Ρώσους πολίτες οι οποίοι τις τελευταίες ημέρες συμμετείχαν σε συλλαλητήρια στις πλατείες των μεγαλύτερων πόλεων της χώρας για να υπερασπιστούν τη δημοκρατία και να ζητήσουν τον τερματισμό των επιθετικών ενεργειών της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας·
  2. ζητεί τη διενέργεια ταχείας, διαφανούς και αμερόληπτης έρευνας για την εξακρίβωση των συνθηκών της δολοφονίας και την προσαγωγή των δραστών στη δικαιοσύνη·
  3. φρονεί ότι αυτή η δολοφονία συνιστά μια ακόμη ένδειξη και το αποτέλεσμα του κλίματος του φόβου και του εκφοβισμού που επηρεάζει το πολιτικό σύστημα της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το οποίο παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια δραματική στροφή προς τον αυταρχισμό· επικρίνει σφοδρά το γεγονός ότι, μόλις μερικές ώρες μετά τη δολοφονία του Boris Nemtsov, διαδόθηκαν στα ρωσικά μέσα ενημέρωσης κατηγορίες, σύμφωνα με τις οποίες η δολοφονία αυτή δεν μπορούσε παρά να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των ΗΠΑ, της Ουκρανίας ή των Ισλαμιστών·
  4. καλεί τις ρωσικές αρχές να σταματήσουν κάθε πίεση, δράση καταστολής και πράξη εκφοβισμού - τόσο σε πολιτικό όσο και σε δικαστικό επίπεδο - εις βάρος ηγετών της αντιπολίτευσης, εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και ανεξάρτητων μέσων

ενημέρωσης και να τους επιτρέψουν να ενεργούν ελεύθερα, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του ρωσικού συντάγματος·

5. παροτρύνει τις ρωσικές δικαστικές αρχές και τις αρχές επιβολής του νόμου να εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο αμερόληπτο και ανεξάρτητο, απαλλαγμένο από πολιτικές παρεμβάσεις·
6. καλεί τις ρωσικές αρχές να θέσουν τέλος σε όλες τις πράξεις παρενόχλησης, συμπεριλαμβανομένων των λεκτικών και σωματικών επιθέσεων, εις βάρος όλων των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρη την επικράτεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας και να εξασφαλίσουν σε όλες τις περιπτώσεις ότι οι άνθρωποι αυτοί θα είναι σε θέση να ασκούν ανεμπόδιστοι τις νόμιμες δραστηριότητές τους·
7. επαναλαμβάνει τις σοβαρές ανησυχίες του σχετικά με τον νόμο για τους «ξένους πράκτορες» και τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται και ζητεί την αναθεώρησή του· φρονεί ότι ο ορισμός της «πολιτικής δραστηριότητας» των ΜΚΟ που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το εξωτερικό είναι τόσο ευρύς, ώστε να επιτρέπει στην πράξη τον κυβερνητικό έλεγχο σχεδόν κάθε οργανωμένης δραστηριότητας που αφορά τον δημόσιο βίο·
8. εκφράζει επιδοκιμασία για την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της 18ης Ιανουαρίου 2015 να απορρίψει την καταγγελία που υπέβαλε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο ζήτησε την παύση λειτουργίας της ΜΚΟ «Russian Memorial Society» και διατύπωσε κατηγορίες για παραβάσεις στην εσωτερική δομή της και ζητεί να αφαιρεθούν από τον κατάλογο των «ξένων πρακτόρων» οι λοιπές ΜΚΟ που περιλαμβάνονται σε αυτόν·
9. καλεί τη Ρωσία να καταργήσει πλήρως τον ομοσπονδιακό νόμο σχετικά με την "προπαγάνδα υπέρ μη παραδοσιακών σεξουαλικών σχέσεων" και παρόμοιους περιφερειακούς νόμους κατά της προπαγάνδας, οι οποίοι χρησιμοποιούνται με σκοπό την περιστολή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι σε συνάρτηση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου· εκφράζει σοβαρές ανησυχίες για τις αρνητικές επιπτώσεις αυτών των νόμων στην κοινωνία, οι οποίοι διαμορφώνουν ένα περιβάλλον ατιμωρησίας για τη διακριτική μεταχείριση, την ρητορική μίσους και τη βία εις βάρος των ΛΟΑΔΜ· καλεί την ΑΠ/ΥΕ, την αντιπροσωπεία της ΕΕ στη Ρωσία και τα κράτη μέλη της ΕΕ να καταδικάσουν τις πράξεις βίας εναντίον ΛΟΑΔΜ και υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να θέσουν το ζήτημα στους αρμόδιους Ρώσους αξιωματούχους και να υποστηρίξουν τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών και της κυβέρνησης οι οποίες αποσκοπούν στην παρακολούθηση των περιπτώσεων βίας και στην κατάρτιση του προσωπικού των αρχών επιβολής του νόμου·
10. υπενθυμίζει τη σημασία της πλήρους συμμόρφωσης της Ρωσίας προς τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις της, ως μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΑΣΕ, και προς τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου, που κατοχυρώνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ICCPR)·
11. ζητεί από την ΑΠ/ΥΕ και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) να

εξασφαλίσουν ότι θα συζητηθούν οι υποθέσεις όλων των προσώπων που διώκονται για πολιτικούς λόγους στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων ΕΕ-Ρωσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα όταν αυτές επαναληφθούν, και ότι οι εκπρόσωποι της Ρωσίας σε αυτές τις διαβουλεύσεις θα κληθούν επισήμως να απαντήσουν σε σχέση με κάθε υπόθεση·

12. καλεί τους αντίστοιχους Προέδρους του Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και την ΥΕ/ΑΠ να συνεχίσουν να παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς αυτές τις υποθέσεις και τις δίκες, να θέτουν τα ζητήματα αυτά υπό διάφορες μορφές και σε διάφορες συνεδριάσεις με τη Ρωσία, και να υποβάλλουν εκθέσεις στο Κοινοβούλιο σχετικά με τις επαφές τους με τις ρωσικές αρχές·
13. προτρέπει το Συμβούλιο να αναπτύξει μια ενιαία πολιτική έναντι της Ρωσίας, η οποία θα δεσμεύει τα 28 κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ σε ένα ισχυρό κοινό μήνυμα όσον αφορά το ρόλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις σχέσεις ΕΕ-Ρωσίας και την ανάγκη να τεθεί τέλος στα μέτρα καταστολής της ελευθερίας της έκφρασης, του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι στη Ρωσία·
14. καλεί την ΥΕ/ΑΠ και την ΕΥΕΔ να εξασφαλίσουν ότι η Ένωση θα αξιοποιεί κάθε ευκαιρία, εντός των ορίων του ρωσικού εσωτερικού δικαίου, για να συνεχίσει να συνεργάζεται με τις ρωσικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και να τις υποστηρίζει, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εργάζονται για την προαγωγή των αξιών της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου·
15. παροτρύνει την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να αυξήσουν, στο πλαίσιο της τρέχουσας φάσης του προγραμματισμού των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, την οικονομική συνδρομή της ΕΕ προς τη ρωσική κοινωνία των πολιτών μέσω του Ευρωπαϊκού Μέσου για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και μέσω της χρηματοδότησης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών και να συμπεριλάβουν το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών ΕΕ-Ρωσίας στον Μηχανισμό Εταιρικής Σχέσης και στα διασυνοριακά και πολυμερή προγράμματα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η βιώσιμη και αξιόπιστη στήριξη·
16. ζητεί να αφηθεί αμέσως ελεύθερη η Nadiia Savchenko και να γίνει σεβαστή η ασυλία της ως πλήρους μέλους της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης· εκφράζει βαθιά ανησυχία για την κατάσταση της υγείας της και παροτρύνει τις ρωσικές δικαστικές αρχές να εφαρμόσουν το ανθρωπιστικό δίκαιο·
17. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτική Ασφαλείας, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και τον Πρόεδρο, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Ρωσικής Ομοσπονδίας.